БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 130 (18.906). • Жума, 8 июнь 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг олий даражадаги иқтисодий кенгашига тайёргарлик кўриш билан боғлиқ бўлган бир қанча масалаларни муҳокама қилди. Совет Иттифоқининг қардош социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш, уларнинг социалистик ишлаб чиқариш усули ва меҳнат тақсимоти афзалликларидан халқлар фаровонлигини муттасил юксалтириш ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатларнинг иқтисодий қудратини ошириш манфаатлари йўлида имкони борича тўла-тўкис фойдаланиш вазифаларини ҳал этишдаги ўзаро баҳамжиҳат ҳаракатларини кучайтириш йўллари белгиланди.

Сиёсий бюро халқаро ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш ички тармоқ кооперациясини ривожлантириш учун зарур шарт-шароитларни яратиш юзасидан ҳамда Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг министрликлари ва корхоналари ўртасидаги бевосита алоқаларни такомиллаштириш юзасидан СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан тадбирларни маъқуллади.

РСФСР Министрлар Советининг, министрликлар ва идораларнинг иқтисодий эксперимент тариқасида «Кубань» агросаноат комбинатини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари қабул этилди. Краснодар ўлкасининг Тимашевский районида ўтказиладиган бу экспериментдан кузатилган асосий мақсад ҳозирги замон техникаси ва технологияси негизида қишлоқ хўжалик маҳсулоти ҳамда юқори сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш, тайёрлаш, қайта ишлаш ва реализация қилишни таъминлайдиган ишлаб чиқариш-иқтисодий комплексини вужудга келтиришдан иборат. Комбинат составига совхозлар, колхозлар ва бошқа кооператив бирлашмалар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига хизмат қилувчи ташкилотлар, қайта ишлаш саноатининг корхоналари, шунингдек ихтисослаштирилган савдо ташкилотлари киритилади.

Агросаноат кооперацияси асосида зарур молиявий ва моддий-техникавий ресурсларни хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи қоплаш негизида иш кўрувчи комбинат қўлида марказлаштириш белгиланмоқда. Мажлисда уқтириб ўтилганидек, бу нарса илғор технологиядан фойдаланиш, ишлаб чиқариш қувватлари ва ресурсларини самаради ўзлаштириш, меҳнатга ҳақ тўлашни ташкил этишнинг янги формаларини жорий қилиш, меҳнат коллективларининг ташаббусини ривожлантириш ҳамда пировард ишлаб чиқариш ва иқтисодий натижалар учун уларнинг масъулиятини ошириш йўлида кенг имкониятларни таъминлашга йўл очади.

Сиёсий бюронинг мажлисида Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан ишлаб чиқилган ва Ашхобод шаҳар хўжалигини 1985—1990 йилларда янада ривожлантиришни кўзда тутадиган тадбирлар муҳокама қилинди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилган қарорида шаҳарнинг қурилиш индустрияси базасини анча мустаҳкамлаш, уй-жой бинолари, маориф, соғлиқни сақлаш, савдо-сотиқ, коммунал хўжалиги объектлари қурилишини жадаллаштириш, аҳолига транспорт хизмати, маиший ва маданий хизматни яхшилаш белгиланди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўртоқ К. У. Черненко ва бошқа совет раҳбарларининг Руминия Коммунистик партияси Бош секретари, Руминия Социалистик Республикасининг Президенти Н. Чаушеску билан музокаралари якунларини кўриб чиқиб, маъқуллади, шу музокаралар чоғида КПСС билан РКП ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантиришнинг, Совет Иттифоқи билан Руминия ўртасида сиёсий, иқтисодий ва маданий турмушнинг турли соҳаларидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг муҳим проблемалари, шунингдек халқаро сиёсатнинг баъзи актуал масалалари муҳокама қилинди.

Ўртоқ К. У. Черненконинг Москвада Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков билан ўтказган учрашуви якунлари маъқулланди. Дўстлик ва чуқур ҳамжиҳатлик муҳитида ўтган фикрлашувлар қардош партияларимизнинг туб манфаатларига, совет ва болгар халқларининг орзу-умидларига мос бўлиб тушиши уқтириб ўтилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўртоқ А. А. Громиконинг Австралия ташқи ишлар министри У. Хэйден билан музокаралари тўғрисидаги ахборотини, шунингдек ўртоқ Э. А. Шеварднадзенинг Осиё ва Африка халқлари Бирдамлиги Ташкилотининг Жазоирда бўлиб ўтган VI конгресси ишида совет делегациясининг иштироки тўғрисидаги ахборотини тинглаб маъқуллади.

Сиёсий бюро мажлисида партиямиз иқтисодий ва социал сиёсатининг, қардош социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликни чуқурлаштиришнинг, КПСС билан Совет давлати ташқи сиёсий йўлини амалга оширишнинг бошқа бир қанча масалалари кўриб чиқилиб, улар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

ЭРОН ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БОШ ДИРЕКТОРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Эрон Ислом Республикаси ташқи ишлар министрлигининг бош директори С. М. Садрни қабул қилди.

У икки мамлакат ташқи ишлар министрлиги йўли билан маслаҳатлар ўтказиш муносабати билан Москвага келган. С. М. Садр Эрон Ислом Республикаси ташқи ишлар министри А. А. Велаятининг мактубини А. А. Громикога топширди.

(ТАСС).

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ МАМЛАКАТЛАРИ БИОЛОГЛАРИНИНГ ҲАМКОРЛИГИ

7 июнь куни Тошкентда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар биолог олимларининг илмий-координация кенгаши ўз ишини бошлади. Кенгаш ўсимлик ресурсларини ўрганиш, сақлаш ва улардан фойдаланиш соҳасидаги ўзаро алоқаларни ривожлантириш истиқболларини кўриб чиқмоқда. Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Чехословакия вакиллари маданий ҳамда ёввойи ўсимлик турларининг янги намуналарини миллий коллекцияларга қўшиш тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар, шу соҳадаги бундан кейинги ҳамкорлик проблемаларини муҳокама этадилар.

Олимлар Ўзбекистон пойтахтининг ҳаёти билан танишадилар, Самарқандга сафар қиладилар.

(ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИК ГВАРДИЯЧИЛАРИ

ҲИММАТ

Сирдарёлик Хадича Дўсматова 5 қути қурт уруғидан 623 килограмм юқори сифатли пилла топширди

Хадича опа уйига кирганида унга 4 ёшли невараси Саида пешвоз чиқди.

— Буви, қаранг, ярашибдими? Чиройли-а. — Қизча янги атлас кўйлаги этакларидан ушлаб айланаркан, шодлигини ичига сиғдиролмасди.

— Ҳа, қизим, ярашибди. Жуда майин ипакдан тўқилган экан.

— Бувижон, ипак деганингиз нима?

Хадича опа неварасига ипакнинг пилладан олиниши ҳақида сўзлаб берди. Сўзлаяпти-ю, ҳаёл уни узоқларга — ёшлик даврига етаклади. У Фарғонада туғилиб, катта бўлди. Қўлидан иш келиши билан онасига мадад берди. Баҳор вақтларида бу оилада ипак қурти боқиларди. Эҳтимол унда ўша даврларда пиллачиликка меҳр уйғонгандир.

Турмушга чиқиб, Сирдарёга кўчиб келди. Оилада бир-биридан ширин 6 та фарзанд туғилди. Болаларнинг тарбияси, катта хонадоннинг ўзига яраша юмушлари уни анча банд қилиб қўйди.

Йиллар ўтди, Хадича опа ҳозир катта, файзли хонадоннинг бекаси. Энди бемалол дамини олса бўларди. Лекин меҳнатга ўрганган одамга беиш ўтириш қийин экан.

Собир Раҳимов номли совхоз директори уни илиқ қарши олди.

— Мана, қурт боқиш мавсуми ҳам яқинлашиб қолди, ердам бермоқчиман. Иложи бўлса, менга ҳам қурт уруғидан берсангиз.

Директор суюниб кетди.

— Албатта, сиз шаҳарда яшаб, бизга кўмак бермоқчи бўлаяпсиз-у, биз йўқ дермидик. Бир қути берамиз.

— Бир қутингиз нимаси?

Камида 5—6 қути берасиз.

— Йўғ-е, қандай боқасиз. Биласизми, 5 қути қурт уруғи қанчалигини?

— Ҳаммасини ҳисоб-китоб қилиб чиқдим. Болаларим, сингилларим бор. Ўшалар ёрдам беришади. Қолаверса, ўзимда ҳам бир ёшнинг куч-қуввати бор.

Хадича опага беш қути ипак қурти берилди. У қуртларни меҳр билан парваришлади. Онасининг усулларини қўлланди. Китоблардаги тавсияларга амал қилди. Район бош пиллахонаси директори Н. Ҳайитқулов, пиллахона лабораториясининг бошлиғи Х. Абдураҳмонова, агроном Б. Очиловалар ташаббускор пиллакорнинг ишидан доимо хабардор бўлиб туришди. Керагида зарур ёрдам бериб боришди.

Хадича опа ипак қуртлари атрофида парвона бўлди. Хона ҳароратини мўътадил тутиб туришга, қуртларни ўз вақтида фақат сифатли барглар билан озиқлантиришга катта эътибор берди. Тез-тез ғаналаб, қуртларни яйратиб турди. Ипак қуртлари кун сайин катталашар, мўл-кўл барг, кўпроқ парвариш талаб қиларди.

Қуртлар даҳага кирганда, айниқса, қийин бўлди. Чунки бу даврда жуда кўп озуқа зарур. Баргни яхши сақлаш, тайёрлаш ва бир текис солиш лозим. Дастлаб берилган баргни қуртлар охирги сўридагиларга солингунга қадар еб тугатиб, яна «сўраб» туришади. Бу вақтда кетма-кет тинмай барг солиб туришга ҳам, ҳароратни бир меъёрда тутиб туришга ҳам, чиқиндиларни йиғиштириб олишга ҳам улгуриш керак. Опа улгурди. Ўғил-қизлари, келинлари, сингиллари унга қўшқанот бўлишди.

Яқинда хушхабар таралди. Сирдарё шаҳрида яшовчи ташаббускор пиллакор Хадича Дўсматова беш қути қурт уруғидан 623 килограмм юқори сифатли пилла топшириб, рекорд кўрсаткичга эришди. Ҳалол меҳнат билан берган ваъдасининг устидан чиқди. Меҳнатдан келса бойлик — турмуш бўлар чиройлик деганларидек, фидокорона меҳнати эвазига мўл ва сифатли пилла топшириб, катта даромад олган моҳир пиллакорни чин дилдан қутлаймиз.

К. РИХСИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА

МУБОРАК: МЕҲНАТ ЖАСОРАТИ

Муборак газни қайта ишлаш заводида давлат комиссияси йилига 1,5 миллиард кубометр ёқилғини тозалайдиган ва тайёрлайдиган резерв қурилмани ишлатиш учун қабул қилиб олди. Шу тариқа Қарши даштидаги энг катта газ химияси комплексини барпо этишнинг муҳим босқичи тугалланди.

«Мубарекгазпромстрой» трестидан Н. Азарян ва И. Петков, «Средазнефтегазмонтаж» трестидан Ф. Шокиров, В. Чурянин, С. Тодоров бригадалари, уларга ёрдам бериш учун Москва ва Тошкентдан, мамлакатнинг бошқа шаҳарларидан келган электриклар, изоляцияловчилар, созловчилар беш йиллик солномасига бетон ва пўлат ёрдамида янги сатр ёздилар. Юзлаб кишилар кун сайин — ҳарорат асфальтни ҳам эритадиган ва заводнинг контрол машъаллари тепасида шафақ осилиб турадиган ёз чилласида ҳам, қишки ёғин-сочин кунларида ҳам тинимсиз пойдевор қурдилар, уларнинг устига ҳар бири юз тонна келадиган абсорбция ва десорбция аппаратларини ўрнатдилар. уларни алоҳида пишиқликдаги неча километрлаб қувурлар билан «боғладилар», Технологик жараённи бошқарадиган жуда мураккаб автоматикани монтаж қилдилар.

Янги блокнинг хусусиятлари билан боғлиқ бўлган бирталай техникавий вазифаларни ҳал этишга тўғри келди. Асосий технология қурилмалари капитал ва профилактика ремонти учун тўхтатилган пайтда уларнинг ўрнини босиши лозим бўлган янги блокнинг вазифасига муносиб тарзда унда икки технология линияси бирга қўшилди. Бу линияларнинг ҳар бири йилига 750 миллион кубометр ёқилғини қайта ишлаб тозалай олади. Бу эса заруратга караб битта ёки бирданига иккала линияни ишга тушириб, бутун заводнинг ишини тартибга солиш имконини беради.

Мана энди блок газни олтингугурт аралашмасидан тозалашга кўмаклашмоқда, қуритмоқда, зарур босимга етказиб, уни магистрал пўлат қувурларга жўнатмоқда. Бу қувурлар орқали Қарши дашти хазиналаридан отилиб чиқаётган табиий ёқилғи қўшни қардош республикаларга, мамлакатнинг марказий районларига юборилмоқда. Қурилмани лойиҳадаги режим даражасига етказиш учун унда ишловчи ходимларга нормадаги икки ой ўрнига бир неча сутка кифоя қилди — асбоб-ускуналар юқори сифатли монтаж қилиниб созланганлиги бунда ўзини кўрсатди.

Резерв блокни ишга тушириш билан айни бир вақтда заводнинг учинчи навбати қурилиши вақтида чала қолган ишлар ҳам бажарилди — ремонт устахоналари, сув тозалаш бўлими мукаммал ҳолга келтирилди, информация-ҳисоблаш марказининг ичи йўлга қўйилди. Янги катта ҳужум арафасида чала-чулпа ишларнинг ҳаммаси шу тариқа битказиб олинди.

Ниҳоят, мана шу янги катта ҳужум ҳам бошланди. Ишлаб турган корхона ёнида, унинг девори орқасида янги баҳайбат қурилиш майдони ҳосил бўлди. Заводнинг қувватини бир ярим баравардан зиёд ошириш имконини берадиган тўртинчи навбати қурилмоқда. Ҳозир «Мубарекгазпромстрой» билан «Средазнефтегазстрой»нинг, бошқа қурилиш ва монтаж ташкилотларининг энг сара кучлари шу ерда меҳнат қилмоқда. Улар тўртинчи навбатнинг биринчи блокини шу йилнинг охиригача ишга туширишни мўлжалламоқдалар.

Янги қувватларни технология буғи, электр энергия, сув билан таъминлайдиган ёрдамчи объектлар ҳам барпо этилмоқда. 220 киловольтли тақсимлаш қурилмаси ишга туширилди. «Узбекгидроэнергострой» трестининг Муборак кўчма механизациялашган колоннаси теплоэлектроцентрал барпо этмоқда. Унинг ҳар бир қозони соатига беш юз тонна технология буғи берадиган бўлади. Қарши даштида қидириб топилган янги газ конларидан фойдаланишга ҳозирлик кўрилмоқда, шу конлар билан завод оралиғига қувурлар ётқизилмоқда.

Илгари ҳувиллаб ётган қум уюмлари орасидан жуда бой табиий ёқилғи хазинасини очган дастлабки геологларнинг меҳнат жасорати анъанасини мамлакатнинг турли жойларидан бу ерга келган минглаб йигит ва қизлар давом эттиришмоқда. Улар азим газ химия комплексини барпо этмоқдалар, шаҳарлар ва ишчи посёлкалари қурмоқдалар, каналлар ва йўллар очмоқдалар, қишлоқларда парклар бунёд этмоқдалар — ўзининг 60 йиллигини қарши олаётган Совет Ўзбекистони меҳнат биографиясининг янги шонли саҳифаларини битмоқдалар.

А. СКОРОБОГАТОВ,
ЎзТАГ мухбири.

СИРДАРЁ ПИЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ МУВАФФАҚИЯТИ

Сирдарё областининг пиллакорлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг қарорларини амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йили планлари билан социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, пилла тайёрлаш ва давлатга сотиш планини муддатидан илгари, 1984 йил 4 июнда бажардилар.

Давлатга 415 тонна пилла сотилди, ҳар қути қурт уруғидан ўрта ҳисобда 73 килограммдан пилла олинди. Жами пилланинг 86 проценти юқори сортларга топширилди.

Гулистон, Комсомол, Боёвут, Сирдарё, Ворошилов районларининг пиллакорлари меҳнат ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар, Оқолтин, Ильич, Меҳнатобод ва Ховос районларининг меҳнатчилари планни бажарай деб қолдилар.

Ҳар қути қурт уруғидан 80-85 килограмм пилла олган Гулистон районидаги Фрунзе номли, Ворошилов районидаги «Қизил Октябрь», Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозларининг, «Ленинград», «Боёвут», «Фарғона», «Правда», «Фарҳод», «Страна Советов» совхозларининг пиллакорлари, айниқса, катта муваффақиятларга эришдилар.

Мўл ҳосил олиш учун социалистик мусобақа ташаббускорлари — Оқолтин районидан К. Мақсудова, Боёвут районидан А. Султонова, Ворошилов районидан Н. Маматова, Гулистон районидан Ж. Тонибоева, Ильич районидан М. Нишонова, Комсомол районидан Х. Хўжамуродова, Меҳнатобод районидан Т. Имомалиева, Сирдарё районидан Г. Самиева, Ховос районидан Р. Муҳаммадиева каби ва бошқа кўпгина пиллакорлар ҳар қути қурт уруғидан 120-130 килограммга етказиб пилла олдилар.

Пиллани териб, давлатга топшириш давом этмоқда.

Область пиллакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб, чиқиб, ялпи ҳосилни 440 тоннага етказиш мажбуриятини олдилар.

Пиллакорларнинг муваффақиятлари дала ва фермаларнинг барча меҳнаткашларини деҳқончилик ҳамда чорвачиликда юксак кўрсаткичларга эришишга илҳомлантирмоқда. Колхоз ва совхозларда ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларига уюшқоқлик билан ишлов берилмоқда. Область меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини янги-янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга ваъд қилишган.

ХУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилдилар:

Сирдарё области — область партия комитетининг секретари В. А. Хайдуров, область ижроия комитетининг раиси И. Қўчқоров, область комсомол комитетининг секретари П. Дўстмаматов, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи Ю. Сулаймонов.

Оржоникидзе райони — район партия комитетининг секретари С. Д. Сайдалиев, район ижроия комитетининг раиси Н. Тожибоев, район комсомол комитетининг секретари К. Норматов, бош пиллахона директори А. Исмоилова.

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

СУСТКАШЛИК

Мамлакатимиз Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшиб келаётган «Нукус»совхози сабзаводчилари бу йил давлатга 10 минг тонна сабзавот, 5 минг тонна қовун-тарвуз, минг тоннадан кўпроқ картошка топшириш мажбуриятини олишган. Айни кунларда экинлар парвариши қизғин давом этяпти. Дала ишлари И. Сапашев бошлиқ Куйбишев номли, Ҳ. Қалимбетов бошлиқ «1 Май», Е. Асаматдинов бошлиқ Ленин номли бўлимларда айниқса, уюшқоқлик билан олиб борилаётир. Бу бўлимларнинг миришкор деҳқонлари 2500—3000 тоннадан сабзавот етиштиришга аҳд қилишган.

Аммо совхоз сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш имкониятига эга. Бироқ хўжаликда қатор муаммолар мавжуд. Шулардан бири — ишчи кучи камлигидир. Тўғри, кейинги пайтларда ишларнинг асосий қисми техника воситалари билан бажариляпти. Аммо, сабзавотга ишлов бериш, озиқлантириш ишларини тўла механизациялаштириш учун техника воситалари етишмайди. Ўғит ва химикатлар етарли миқдорда етказиб берилмаётир. Совхоз айрим масъулиятсиз кишиларнинг бепарволиги туфайли фонддаги гербицидни ҳам ололмаяпти. Натижада меҳнат унумдорлиги пасайиб, маҳсулот таннархи қимматлашиб кетмоқда. Бу борада Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, «Госкомсельхозтехника» бирлашмаси совхозга минерал ўғит ва гербицидлар етказиб беришни яхшилаш чорасини кўрадилар, деган умиддамиз.

Хўжаликда 1985 йилга бориб сабзавот етиштиришни 12 минг тоннага, қовун-тарвуз 7 минг тоннага етказиш режалаштирилган. 1990 йилга бориб эса сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштириш 2—2,5 марта кўпайтирилиши лозим. Бунинг учун ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўриш, янги ерлар очиш, тупроқнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, қудратли техника воситаларига эга бўлиш, улардан самарали фойдаланишни ўрганиш, деҳқонлар учун зарур шарт-шароитлар яратиш талаб этилади. Бироқ ҳозирги олиб борилаётган ишлар юқоридаги режаларга мос келмайди.

Яқин келажакда Кўксув массиви сабзавот ва қовун-тарвуз етиштириладиган асосий зона бўлиб қолади. Бироқ бу массивда янги ерларни ўзлаштириш жуда суст бормоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ўзлаштирилиб, деҳқончилик қилса бўладиган минг гектардан кўпроқ ер бор. Массивга йўл келтирилмаганлиги, уй-жойлар, мактаблар, болалар боғчалари, магазинлар, маданий-маиший бинолар қурилиши бошланмаганлиги туфайли янги ерларни ўзлаштиришга имконият бўлмаяпти. Бу ишда Амударё делта суғориш системаси бошқармаси, «Қарақалпақводстрой» трести раҳбарлари сусткашлик кўрсатмоқдалар. Ўтган йили совхозда 100 гектар ер ўзлаштирилиб, деҳқончилик оборотига киритилиши керак эди. Амалда эса 50 гектар ер ўзлаштирилди, холос. Лекин унинг сифати талаб даражасида эмас. Бу ерлар қайта ишловни талаб қилади. Бу йил камида 200 гектар янги ер ўзлаштирилиши планлаштирилган эди. Амалда ҳозиргача 1 гектар ҳам ер ўзлаштирилмади. Аҳвол шундай давом этаверса планларнинг бажарилиши хавф остида қолади-ку?!

СССРнинг Озиқ-овқат программасида сабзавот, картошка, қовун-тарвуз ҳосилини кўпайтириш ва сифатини оширишга алоҳида эътибор берилган. Партия кўрсатмаларини бажариш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир. Шундай экан тегишли министрликлар, идоралар, бошқармалар бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари, йўл қўйилган нуқсонларни тугатиш юзасидан зарур чора-тадбирлар белгилашлари, уларни оғишмай амалга оширишлари лозим.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Анъанавий пушкинхонлик кунлари

Рус диёрининг даҳосига бағишлаб

Союзлар уйининг Колонна залида 6 июнь куни бўлиб ўтган тантанали кеча улуғ А. С. Пушкинга бағишланди. Совет ёзувчилари, олимлари, санъат усталари, Пушкинга бағишланган тантаналарда иштирок этиш учун мамлакатимизга келган чет эллик адиблар шоир таваллудининг 185 йиллигини нишонлаш мақсадида бу ерга йиғилдилар. Мамлакатимизда жаҳон маданиятининг даҳоси Пушкин яшаган ва ижод қилган жойларда унга бағишланган тантаналар бўлиб ўтди.

— Пушкин улуғ рус халқи сингари буюкдир, — деди кечани оча туриб, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, Ленин мукофотининг лауреати шоир Егор Исаев. У рус тили эртаклари, афсоналари мақол ва маталларидаги заковат сингари, ўзининг энг юксак биринчи ёзма асари — «Игорь полки ҳақида қисса» сингари буюк ва абадийдир. Пушкин — халқ характери, унинг ғайрат-шижоати, унинг истиқболидир. У нафас олиб турган ҳаво, унинг осмони ва қуёшидир. Биз лар Пушкинни шундай деб биламиз. Уни жонажон Ватанга қалбининг энг гўзал туйғуларини бағишлаган кўпдан-кўп авлод шундай деб билади.

РСФСР Давлат мукофотининг лауреати шоир Сергей Смирнов кеча қатнашчиларини таништириб, бу йил Пушкинга бағишланган тантаналар гениал сўз устасига ҳурмат-эҳтиром ва меҳр-муҳаббат белгиси бўлди, деди.

— Биз учун мардлик, ҳалоллик ва Ватанга садоқат, меҳр-муҳаббат каби тушунчалар Пушкин номи билан боғланган, — деди никарагуалик ёш шоир Марио Кальдера.

Кечада кўпгина шаҳарлар ва иттифоқдош республикалар адабий жамоатчилиги вакиллари сўзга чиқдилар. А. С. Пушкин асарлари, унга бағишланган шеърлар ўқилди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: МИКРОРАЙОН ИМКОНИЯТЛАРИ

ЯШАШ ЖОЙИДА ТАРБИЯ

Яшаш жойларида тарбия ишини олиб бориш янги инсонни камол топтиришнинг энг муҳим қирраси бўлиб қолди. Чиндан ҳам киши ишлаб чиқаришда, ўқув юртида ёки бирор ташкилотда кундалик меҳнат билан банд бўлган вақтида — коллективнинг ташвишлари, қувончлари қозонида қайнаган чоғлари у кўпдан кўп муаммоларни ҳал этиш билан машғул бўлади. Бундай кезларда у вақт қандай ўтганини билмай қолади. Ўйда-чи, бўш вақтида-чи? Агар киши бирон юмуш билан банд бўлмаса, бошқача қилиб айтганда, унинг иштиёқи тушган машғулоти бўлмаса, маҳаллада, яшаш жойида уни нималар билан қизиқтира олиш мумкин? Бўш вақт қувончли, мароқли, маънавий камолот учун фойдали тарзда ўтишини қандай ташкил этиш мумкин?

Албатта, бу саволлар бир оз ғалати туюлиши мумкин. Ахир, кап-катта одам наҳотки ўзига бирор машғулот топа олмаса. Лекин бу ўринда гап асосан болалар, ўсмирлар хусусида. Уларнинг бўш вақтини ташкил этиш анча мураккаброқ. Ўқишдан ташқари вақтларда уларнинг куч-ғайрати, ижодий режаларини тўғри йўлга соладиган кишилар доим ҳам топилавермайди. Яшаш жойларида бу соҳадаги ишларни жонлантиришда ҳаракатдаги маҳалла активлари яхши самара бериши мумкин.

Шаҳримизнинг Чилонзор районидаги 3-ўй-жой-эксплуатация участкасида олиб борилаётган ишлар ибратга лойиқдир. Ташкилотчи-педагог Мариэтта Ефимовна Гречконинг куч-ғайрати ва ташаббускорлиги районда ижобий баҳоланди. Унинг бу ерда иш бошлаганига ўн йил бўлди. Шу муддатда у 2500 дан ортиқ ўғилқизни тарбиялаб, катта йўлга олиб чиқишда мактабга, ота-оналарга ғоят самарали ёрдам кўрсатди. «Тонг» ўсмирлар клуби ҳар ёз ўқувчиларнинг севимли масканига айланади. Одатдаги кунларда эса болалар турли ўйинларга, тўқиш ва учта музика тўгарагига, спорт секцияларига таклиф этиладилар. Гайдар ҳафталиклари, ёш рассомлар конкурслари, тимурчилар байрамлари, гражданлар ва Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлар... Ўсмирлар таклиф этиладиган тантаналар ва тадбирларнинг доираси фақат шулар билангина чекланмайди. Педагог-ташкилотчи ўқувчиларнинг меҳнат десантларини уюштиради. Йўл ҳаракати қоидалари бўйича мусобақа-ўйинлар ўтказади. Мактаб ва уйлар деворларининг тозалиги учун чаққонлар операцияларини ташкил этади.

Катта ёшдаги кишилар ҳам педагог-ташкилотчининг эътиборидан четда қолишмайди. 79 ва 179-мактабларда Мариэтта Ефимовна ёрдамида ота-оналар халқ университети ташкил этилган. Ҳуқуқ, сиҳат-саломатлик, бошланғич педагогик таълим, экономика ва философия факультетларида машғулотларни ҳуқуқшуносларр, врачлар, ўқитувчилар, халқ хўжалиги институти профессорлари олиб боришади. Врач А. Сергеева, доцентлардан И. Эрбўтаев, А. Емельянов, Р. Дервиш, Д. Кондиновларнинг лекциялари тингловчиларда айниқса катта қизиқиш уйғотмоқда.

Шу нарса ҳам диққатга сазоворки, педагог-ташкилотчининг маҳорати туфайли мактаб ва яшаш жойи активларининг куч-ғайрати бир мақсадга йўналтирилмоқда.

Бир куни Мариэтта Ефимовна:

— Келинглар, тарбияси қийин ўсмирлар, нотинч оилалар устидан коммунистлар оталиғини ташкил этайлик, — деб таклиф қилди. —Ахир, турмушдаги иллатлар билан фақат чекишнинг ёки ичкиликбозликнинг зарари тўғрисида лекциялар ташкил этиш орқали курашилмайди-ку?

Ушанда педагог-ташкилотчи ғоят муҳим фикрни илгари сурган эди, афсуски коммунистлар уни қўллаб-қувватлашмади. У ҳалигача ҳар бир киши билан яккама-якка маслаҳатлашиб, коммунистларни бирон бир тадбирга жалб этишга ҳаракат қилмоқда. Бироқ бошланғич партия ташкилоти педагог-ташкилотчининг фаолиятини янада жонлантиришга таъсирчан ёрдам кўрсатмаётир. Коммунист Анатолий Дюни олайлик. У — уй-жойдан фойдаланиш участкасининг бошлиғи. Кўриниб турибдики, лавозим нуқтаи назаридан ҳам, коммунист бурчи нуқтаи назаридан ҳам педагог-ташкилотчи яшаш жойида тарбиявий ишларни активлаштиришда ундан амалий ёрдам кутишга ҳақли. Бироқ Анатолий Сергеевич жамоатчилик асосида муайян бир ишга масъул эмас. Партия бюросининг фаолияти билан ҳам қизиқмайди. Табиийки, бу унга бирор бир обрў келтирмаётир. Коммунист — раҳбарнинг бепарволигини кўрсатувчи биргина мисол келтирмоқчимиз. Чилонзор район ўй-жой ишлаб чиқариш ва эксплуатация трести бу-юртмаси билан 1977 йили шу участкада стадион қурилиши бошланган эди. Унга 30 минг сўм сарфлаш кўзда тутилганди. Амалда эса спорт майдончаси қурилди. Бироқ 30 минг сўм маблағ сарфланиб қурилган бу иншоотда ҳозирги кунда ҳам бирор машғулот ўтказиш мумкин эмас.

Майли, спорт ашёлари, югуриш ва велосипед пойгаси ўтказиш йўлкалари хусусида гапирмай қўя қолайлик. Лекин катта куч сарфлаб «қўндирилган» мураккаб спорт снарядлари, скамейкалар бузилиб, йўқ бўлиб кетмоқда. Хўжасизлик, бепарволик шунга олиб келмоқда. В. Фрик ва М. Гречко сингари тиниб-тинчимас активлар район ижроия комитети, бошқа мутасадди ташкилотлар билан кўпдан буён «мунозара» қилиб юришибди. Қандай бўлмасин стадионни тартибга келтириш уларнинг ягона мақсади. Бироқ мана шу ишга Анатолий Сергеевич бирор бир амалий «ҳисса» қўшяптими? Ахир, стадионни фойдаланиш мумкин бўлган аҳволга келтириш учун ҳаракат қилиш унинг бевосита бурчи эмасми?! Лекин участка бошлиғи ҳануз лом-мим демай келмоқда. Натижада иш ҳали ҳам ўлда-жўлда, болалар ва ўсмирларнинг жисмоний чиниқишлари учун зарур шароит яратиш иши аро йўлда.

Педагог-ташкилотчи штатларини район халқ маорифи бўлимлари ихтиёрига ўтказиш тўғри бўлмасмикин. Ўз мавқеига, мантиқ тақозосига, ўз фаолиятининг характерига кўра педагог-ташкилотчи мактабга, пионерлар уйлари ва саройларига яқин туради. Шундагина унинг иш самараси ҳам анча ошади. Чунки, коммунал хизмат ходимларининг иш хусусияти билан боғлиқ вазифаларга сарфланадиган вақти бевосита болалар билан шуғулланишга кетади.

Бироқ шу ўринда ҳам бир нарсани унутмаслик керак. Масала қай тариқа ҳал этилишидан қатъи назар, фақат коммунистларнинг ҳар томонлама қўллаб-қувватлаши, микроучасткa ҳаётига фаол таъсиригина яшаш жойларида олиб бориладиган ишларни давр талаби даражасига кўтаришга ёрдам беради.

Л. РАЗУВАЕВА,
Тошкент шаҳри.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Оққўрғон райони — район партия комитетининг секретари З. Т. Мақсумов, район ижроия комитетининг раиси А. К. Қосимов, район комсомол комитетининг секретари Д. Абдуллаев, бош пиллахона директори А. Кузенбоев.

Ўрта Чирчиқ райони — район партия комитетининг секретари У. В. Муслимов, район ижроия комитетининг раиси Т. М. Мирёқубов, район комсомол комитетининг секретари Д. Раҳмонова, бош пиллахона директори Ш. Жамиров.

Пахтачи райони — район партия комитетининг секретари Т. Намозов, район ижроия комитетининг раиси П. Бозоров, район комсомол комитетининг секретари Р. Б. Умарова, бош пиллахона директори Н. С. Пишчинская.

Норин райони — район партия комитетининг секретари М. Мирзабоев, район ижроия комитетининг раиси Р. Худойбердиев, район комсомол комитетининг секретари А. Абдумажидов, бош пиллахона директори Т. Бозоров.

Денов райони — район партия комитетининг секретари К. Эшбоев, район ижроия комитетининг раиси У. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари М. Ш. Темирова, бош пиллахона директори Б. Юсупов.

Бўз райони — район партия комитетининг секретари А. Раҳимов, район ижроия комитетининг раиси А. Сатторов, район комсомол комитетининг секретари М. Д. Раҳимова, бош пиллахона директори Т. Тожиматов.

Сирдарё райони — район партия комитетининг секретари М. К. Каримов, район ижроия комитетининг раиси У. Хўжаев, район комсомол комитетининг секретари Е. А. Тожибоева, бош пиллахона директори Н. Ҳайитқулов.

Гулистон райони — район партия комитетининг секретари Р. А. Абдураҳмонов, район ижроия комитетининг раиси М. Олимов, район комсомол комитетининг секретари Н. Шерматова, бош пиллахона директори В. А. Маринничева.

Комсомол райони — район партия комитетининг секретари Х. У. Омонлиқов, район ижроия комитетининг раиси Х. Х. Шерматова, район комсомол комитетининг секретари Б. Холдоров, бош пиллахона директори Ф. Сулейманов.

Ворошилов райони — район партия комитетининг секретари С. Ю. Отахонов, район ижроия комитетининг раиси Н. Х. Мирзаев, район комсомол комитетининг секретари Х. Маматқулов, бош пиллахона директори Ш. Сатторов.

Боёвут райони — район партия комитетининг секретари А. Турдиқулов, район ижроия комитетининг раиси Х. Исканов, район комсомол комитетининг секретари Н, Умурқулов, бош пиллахона директори М. Худойшукуров.

Шофиркон райони — район партия комитетининг секретари М. Мақсудов, район ижроия комитетининг раиси М. Мажидов, район комсомол комитетининг секретари С. Я. Бахранов, бош пиллахона директори А. Эргашев.

Учқўрғон райони — район партия комитетининг секретари Ю. Қўлдошев, район ижроия комитетининг раиси Я. Тўйчиев, район комсомол комитетининг секретари А. Т. Паттаев, бош пиллахона директори М. Тўхтахўжаев.

Тўрткўл райони — район партия комитетининг секретари Қ. Нурумбетов, район ижроия комитетининг раиси А. Р. Юсупов, район комсомол комитетининг секретари М. С. Кашаева, бош пиллахона директори С. Юсупов.

Толимаржон райони —район ижроия комитетининг раиси Б. Қанотов, район комсомол комитетининг секретари А. Азимов, бош пиллахонанинг катта агрономи Б. Орзиқулов.

Бўка райони — район партия комитетининг секретари Т. Исломов, район ижроия комитетининг раиси С. Абдужабборов, район комсомол комитетининг секретари С. Султонов, бош пиллахона директори М. Аҳмедова.

САНЪАТ УСТАЛАРИ БИЛАН МЕҲНАТКАШЛАР УЧРАШУВИ

НАФОСАТ

Репортаж

Кўеш ботаётган пайт. Колхоз маданият саройи олдидаги хиёбон гавжум. Суҳбатлашиб турганлар орасида хўжаликнинг илғор пахтакорлари-ю, пиллакорлари, ўқувчилар-у, раҳбарлар бор. Бугун «Қизил Ўзбекистон» колхозида санъат байрами, яъни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қутлуғ 60 йиллик тўйи олдидан СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Бернора Қориева бошчилигидаги санъат усталари билан меҳнаткашлар учрашуви бўлади.

...Парда кўтарилди. Мунгли куй таралди. Ним қоронғи саҳнага паранжи ёпинган қиз (Бернора Қориева) чиқиб келди. Унинг нафис ҳаракатларида ошиғича муштоқлиги аён сезилиб турар эди. Ниҳоят, ошиқ (Ҳасан Бозоров) ҳам саҳнада кўриниш берди. Икки шайдойи қалбнинг бир-бирига талпиниши, интиқлиқнинг жозибали ифодаси зал аҳлини ром этди. Эътироф этиш керакки, қишлоқ маданият саройида намойиш этилаётган балет томошобинларни бунчалар сеҳрлаб олиши ҳазилакам гап эмас. Қолаверса, залда ўтирганлар ҳали мактабда ўқиб юрган чоғларидаёқ, табиийки, дарсликдан балетга асос бўлган асар — «Заҳарли ҳаёт»нинг мазмуни билан танишишган. Бироқ бастакор Румиль Вильданов куй басталаган «Заҳарли ҳаёт» балети, ўтмишда муҳаббати, садоқати йўлида курашган, лекин саодатларига эшон (Георгий Гусев) ва қора кучлар тўсқинлик қилган икки ёш қисмати барчани чуқур ҳаяжонга солди. Айниқса, Бернора Қориева талқин этган қизнинг аччиқ тақдири ёш-у қарининг қора-кунларга нафратини оширди.

Маданият саройидаги учрашув ана шу — бир актли «Заҳарли ҳаёт» балети намойиш этилиши билан бошланди. Меҳнаткашлар Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик опера ва балет театри солистларининг ҳар бир чиқишини қизғин кутиб олишди. Бернора Қориеванинг республикада хизмат кўрсатган артист Ҳасан Бозоров билан «Сумбула» қўшиғи асосидаги рақс-миниатюраси, шунингдек, Тошкент хореография билим юрти талабалари иштирокида ижро этишган «Миллион қизил атиргул» қўшиғи асосидаги рақс композицияси ҳам мухлислар олқишига сазовор бўлди.

— Шу кунларда барчамиз Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қутлуғ юбилейига муносиб армуғонлар ҳосилини йўлида тер тўкмоқдамиз, — дейди колхоз раиси А. Абдужамилов. — Колхозимиз аъзолари ҳам бу санага, албатта тўёналар билан боришади. Яқинда пиллакорларимиз йиллик планларини ошиғи билан адо этишди: 330 қути пилла уруғидан 20,1 тонна ўрнига 20,4 тоннадан кўпроқ «кумуш тола» етказиб беришди. Пилла териш ва давлатга топшириш давом этаётир. Биз шаҳарликларни сабзавот билан таъминлаш борасида ҳам анчамунча ишлар қилаётирмиз. Ҳозиргача 1260 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштириб бердик, бу кўрсаткич йил охирига қадар ўн икки минг тоннани ташкил этади. Таниқли санъаткорларимиз, Эргашева...» Мукаррама Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» Давлат рақс ансамблининг солисткаси Ўзбекистон ССР халқ артисти Маъмура Эргашева ижро этган шарқона рақс, М. Қориёқубов номидаги ўзбек Давлат филармонияси «Шодлик» ансамблининг солисткаси республикада хизмат кўрсатган артист Қизлархон Дўстмуҳамедова ижросидаги «Севги таронаси» рақси ўйноқи ва латифлиги билан барчага манзур бўлди. «Гўзал» ансамблининг солисти Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти лауреати Олимжон Орифжонов куйлаган «Сурнай навоси», «Айланай» ва Андижон область филармониясининг солисти республикада хизмат кўрсатган артист Шерали Жўраев ижросидаги «Онагинам», «Оқ қайин», «Ўйна, дедим», шунингдек, русча, озарбайжонча қўшиқлар тингловчиларни хушнуд этди.

Учрашув сўнггида биз Бернора Қориева билан суҳбатлашдик. Таниқли санъаткордан таассуротларини сўраган эдик, у шундай деди:

— Маълумки бу учрашув қутлуғ 60 йилликкa бағишланган ва у томошабинлар билан бизнинг илк учрашувимиз эмас. Толлимаржон, Шаҳрисабз, Қаршида ва қўриқ Жиззах областида мухлислар билан мулоқотда бўлдик, янги асарларимизни улар эътиборига ҳавола этдик. Шуни айтиш керакки, театримиз коллективи, жумладан мен қатор чет мамлакатларда гастролларда бўлганмиз. Аммо, пойтахт областимизнинг бурчак-бурчакларига ҳали кириб бормаган эканмиз. Аҳдимиз шу — қадамимиз етмаган жойларга борамиз, нафосатга ошно дилларни меҳнат зафарлари сари илҳомлантираверамиз... Театримиз коллективи ҳам юбилейга муносиб ҳозирлик кўришмоқда, бастакор Нурилло Зокиров куй басталаган «Хотира доираси» балети тўйга тўёнамиз бўлади...

Учрашувдан меҳнаткашлар завқ-шавқ олиб меҳнат зафарлари сари илҳомланган бўлса, санъаткорлар ҳам янги-янги ижодий режалар билан қайтишди.

Ғ. ҲОТАМОВ,
Тошкент область Оржоникидзе райони.

СУРАТЛАРДА: [юқоридан] 1. Бернора Қориева «Қизил Ўзбекистон» колхози меҳнаткашлари орасида. 2. Раққоса Қизлархон Дўстмуҳамедова «Севги таронаси» рақсини ижро этмоқда. 3. Нафосатга шайдо мухлислар. 4. Композитор Р. Паульснинг «Миллион қизил атиргул» қўшиғи асосидаги рақс композициясидан бир кўриниш. Бернора Қориева ва Ҳасан Бозоровлар ижро этишмоқда.

В. Молгачев фотолари.

Гектаридан 350 центнердан

Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозида маҳсулот етиштириш планлари доимо ошириб бажарилмоқда. Хўжалик миришкорлари эрта кўкламда 40 гектар майдонга карам экишган эди. Экин юксак агротехника қоидалари асосида намунали парваришқилинганлиги туфайли ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Карамни ўз вақтида йиғиштириб олиш ва савдо тармоқларига пешма-пеш етказиб беришга катта эътибор берилди. Бу муҳим ишга ишчи кучи ва техника воситалари тўла сафарбар этилди.

Куни кеча сабзавоткорлар эртаги карам ҳосили тўла йиғиштириб олинганлиги ҳақида рапорт бердилар. Ҳар гектар ердан планда белгиланганидан анча кўп — 350 центнердан карам йиғиштириб олинди. Айни кунларда ҳосилдан бўшаган ерлар пешма-пеш ҳайдалиб, кечки экин экишга ҳозирлик кўрилмоқда. Шунингдек, колхозда ўртаги ва кечки сабзавот экинлари парваришн ушоқоқлик билан олиб бориляпти.

А. РАҲМОНОВ.

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

ЕМ - ХАШАК: ЖАДАЛ СУРЪАТ ВА СИФАТ

Партия XXVI съезди чорвачиликни қишлоқда зарбдор фронт, деб эълон қилди. Ем-хашак етиштириш ана шу фронтнинг олдинги маррасидир. Ем-хашак тайёрловчи бригадалар ва звеноларнинг кўпгина отрядлари, минг-мингилаб шаҳарликлар, комсомоллар ва ёшлар бугуни кунда республика далаларида «Ем-хашак ҳақида ғалла сингари ғамхўрлик қилайлик» деган шиор остида зарбдор вахтада туриб ишламоқдалар. Уларнинг қатнапарварлик меҳнати, сабот-матонати ва маҳорати туфайли озуқа запаслари кун сайин кўпайиб, фермаларнинг маҳсулдорлиги ошмоқда.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахборотига қараганда, 4 июнгача колхоз ва совхозларда бир миллион тоннадан кўпроқ хашак, шу жумладан, экилган ва табиий ўтларнинг 490 минг тонна пичани тайёрланган.

Шу билан бирга ўтган йиллардаги кўрсаткичлардан анча қолоқликка йўл қўйилганига қарамай, бир қанча жойларда ем-хашак тайёрлаш суръатлари паст бўлиб қолмоқда. Колхоз ва совхозларнинг, қишлоқ хўжалик органларининг баъзи раҳбарлари бу ишда масъулиятсизлик қилмоқдалар, ем-хашак тайёрловчи бригадаларни одамлар ва техника билан тўлиқ таъминламадилар, машиналарнинг унумдорлигини оширишга эришмадилар, экилган ўтларни ўриб-йиғиб олишни пайсалга солмоқдалар, ем-хашак экинларини етиштириш агротехникасини, сенаж бостириш, пичан тайёрлаш технологиясининг жиддий бузилишига йўл қўймоқдалар. Еввойи ўсимликлар ва бошқа ўсимликлар ҳисобига ем-хашак запасларини анча тўлдириш борасида мавжуд катта резервлар ва имкониятлардан фойдаланилмаяпти.

Қорақалпоғистон АССРда ва республика областларида ем-хашак тайёрлаш ва бедани ўриб олиш юзасидан баъзи кўрсаткичлар қуйидагича бўлди (планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — беданинг иккинчи ўрими, учинчи устун — жами тайёрланган хашак, тўртинчи устун — шу жумладан тайёрланган пичан

Қорақалпоғистон АССР	—	3	6
Областлар:			
Андижон	—	26	19
Бухоро	0,6	5	8
Жиззах	—	12	27
Қашқадарё	6	17	25
Навоий	1	8	11
Наманган	4	18	19
Самарқанд	—	22	29
Сурхондарё	46	25	18
Сирдарё	14	21	24
Тошкент	13	28	15
Фарғона	4	23	16
Хоразм	—	12	15

Бир қанча областларда ва кўпгина районларда ўтган ҳафтада планга нисбатан хашак атиги 1—3 процент тайёрланган. Баликчи, Олот, Бухоро, Вобкент, Косон, Яккабоғ, Нурота, Косонсой, Самарқанд, Боғот, Гурлан районларидаги колхоз ва совхозларда шу давр ичида ем-хашак запаслари кўпаймади. Дўстлик, Мубарак, Конимех, Қизилтепа, Навбаҳор районларининг ем-хашак тайёрловчилари икки ҳафтадан буён иш қилмаяптилар. Бу районларда мавсум бошидан буён йиллик планнинг атиги 7—18 проценти миқдорида хашак тайёрланган.

Чорва молларнинг рационларида оқсил моддаси умуман етишмаётганлигига қарамай, витаминли ўт талқони, донадор ва брикетланган озуқа ишлаб чиқариш ишлари ғоят орқада қолмоқда. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Навоий, Самарқанд ва Сирдарё областларидаги хўжаликларда ана шу қимматли озуқа планга нисбатан атиги 0,2—1,2 процент ишлаб чиқарилган, холос. Қашқадарё ва Хоразм областларида эса таркибида оқсил моддалар кўп бўлган ана шундай озуқани ишлаб чиқаришга ҳали киришилмаган. АВМ ва ОГМ маркали кўпгина агрегатлар бекор турибди ёки катта узилишлар билан ишламоқда.

Ем-хашак тайёрлаш технологиясига қатъий риоя қилиш — юқори сифатли озуқа гаровидир, бинобарин чорва моллар учун сифатли рационлар гаровидир. Бироқ ўтказилган текширишлар шуни кўрсатдики, сифат учун кураш ҳамма жойда ем-хашак тайёрловчилар ишининг ҳали ҳам таркибий қисмига айлангани йўқ. Сурхондарё областидаги колхоз ва совхозларда босилган силос массасининг 67 процентдан кўпроғи ва текширилган пичаннинг 50 проценти паст сифатли классга киритилди. Қорақалпоғистон АССР ва Андижон областидаги хўжаликларда текширилган пичаннинг атиги 25—40 проценти биринчи класс, деб баҳоланди.

Юқори сифатли ем-хашакнинг зарур запасларини вужудга келтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — агросаноат комплекси раҳбарлари ва мутахассислари учун асосий вазифалардан биридир. Ҳар бир кун, ҳар бир соат ғанимат. Йўл қўйилган қолоқлик сабабларини пухта ва синчиклаб кўриб чиқиш, ем-хашак тайёрлаш суръатларини бутун чоралар билан жадаллаштириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб, уларни сўзсиз амалга ошириш лозим. Айрим коммунистлар, хўжалик раҳбарларининг беғамлиги, сусткашлиги ва интизомсизлигига жойлардаги партия органлари принципиал баҳо беришлари керак.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШГА ЭЪТИБОР

6 июнь куни Тошкентда ўз ишини тамомлаган семинарда колхоз ва совхозларда Озиқ-овқат программасини жадал амалга оширишга қаратилган иқтисодий ишни такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинди. Семинарда Москва, Ленинград, Рига, Новосибирск, Кишинёвдан, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондан келган мутахассислар —қишлоқ хўжалиги илмий-техника жамиятининг аъзолари, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг, Бутуниттифоқ ва зона илмий-тадқиқот институтларининг олимлари иштирок этдилар.

Коллектив пудратни қишлоқда жорий этиш, агросаноат комплексини бошқаришни такомиллаштириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш самарадорлиги ва сифатини ошириш билан боғлиқ актуал масалалар муҳокама қилинди.

Семинар қатнашчилари республикадаги агросаноат комплексининг иш тажрибаси билан танишдилар, Ўрта Осиё Чорвачилик илмий-тадқиқот институтида. Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозида бўлдилар. (ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМЛАР—ОММАГА

7 июнь куни Тошкентда КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми талаблари асосида иқтисодий билимларни пропаганда қилишни такомиллаштириш масалаларига бағишланган илмий-амалий конференция ўз ишини бошлади. Конференция қатнашчилари иқтисодий ишлаб чиқаришни интенсивлаш шароитида иқтисодий билимларни пропаганда қилиш, меҳнаткашларни иқтисодий жиҳатдан тарбиялашни яхшилаш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқадилар (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми илмий адабиёт чиқаришни ташкил этишдаги хизматлари ҳамда матбуотда кўп йил самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР «Фан» нашриётининг директори ўртоқ Ҳабибулла **Бектемирова «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди ҳамда шу музейнинг ишчиси Ақи **Раҳмонқулова** ва бўлим мудири Раъно Қудратовна **Тўраева** ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил ишлаганлиги, республиканинг саноат корхоналарида хавфсиз ва соғлом меҳнат шароитларини яратишга катта ҳисса қўшганлиги, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Госгортехнадзори кўмир, кон-руда ва норуда саноати областлараро назорат инспекциясининг бошлиғи ўртоқ Мирфайзулла **Абдуллаев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил ишлаганлиги, республика минерал хом ашё базасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан, Ўзбекистон ССР Госгортехнадзори кўмир, кон-руда ва норуда саноати областлараро назорат инспекциясининг бошлиғи ўртоқ Мирфайзулла **Абдуллаев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил ишлаганлиги, республиканинг саноат корхоналарида хавфсиз ва соғлом меҳнат шароитларини яратишга катта ҳисса қўшганлиги, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Госгортехнадзори кўмир, кон-руда ва норуда саноати областлараро назорат инспекциясининг бошлиғи ўртоқ Мирфайзулла **Абдуллаев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил ишлаганлиги, республика минерал хом ашё базасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Госгортехнадзори кўмир, кон-руда ва норуда саноати областлараро назорат инспекциясининг бошлиғи ўртоқ Мирфайзулла **Абдуллаев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил ишлаганлиги, республиканинг саноат корхоналарида хавфсиз ва соғлом меҳнат шароитларини яратишга катта ҳисса қўшганлиги, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Госгортехнадзори кўмир, кон-руда ва норуда саноати областлараро назорат инспекциясининг бошлиғи ўртоқ Мирфайзулла **Абдуллаев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҚИСҚА САТРЛАР

● Ғалаба районидаги Волков номли совхозда сутчилик шаҳдам одимлар билан ривожланмоқда. Чорва комплекси тўла механизациялаштирилганлиги, моллар намунали парваришланаётганлиги туфайли кунига шаҳарликлар, комсомоллар ва ёшлар бугуни кунда республика далаларида «Ем-хашак ҳақида ғалла сингари ғамхўрлик қилайлик» деган шиор остида зарбдор вахтада туриб ишламоқдалар. Уларнинг қатнапарварлик меҳнати, сабот-матонати ва маҳорати туфайли озуқа запаслари кун сайин кўпайиб, фермаларнинг маҳсулдорлиги ошмоқда.

● Чирокчи районидаги ғаллачилик ва чорвачиликка ихтисослаштирилган «Авангард» совхози миришкорлари юбилей йилида 3000 тонна дағал хашак тайёрлаш ташаббуси билан чиқдилар. Улар айни кунларда пичан ўримини уюшқоқлик билан олиб боришяпти. Узаро мусобақада Е. Қораев бошлиқ ем-хашак жамғариш бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Б. ЭЛМУРОДОВ.

* * *

Шунингдек редакциямизга жамоатчи мухбирлардан Н. Маҳмудов (Задарё райони), М. Эшмаматов (Каттақўрғон райони), Ю. Бекмуродов (Беруний райони), Р. Тошканов (Ленин райони), Қ. Турсунов (Бувайда райони), Г. Топиболдиева (Комсомолобод райони), А. Аҳадов (Ғиждувон райони)лар ҳам қишлоқ меҳнаткашларининг ютуқлари, ғайрат-шижоатлари ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ВЕНГРИЯ ХИМИКЛАРИ МАКТАБИ

БУДАПЕШТ. Шу кунларда Венгриядаги энг катта олий мактабларидан бири — Веспрем химия институти 35 йиллик юбилейини нишонламоқда. Мамлакатда социалистик қурилиш дастлабки йилларида барпо этилган шу ўқув юрти республика саноати учун малакали кадрлар тайёрлашда муҳим роль ўйнамоқда. 4 мингдан кўп мутахассис шу институтнинг инженер-химик дипломларини олган.

Химия саноати — ВХР хўжалигининг жўшқин ривожланиб бораётган тармоқларидан биридир. Бунда Веспрем олий мактабида таълим олган юқори малакали мутахассисларнинг хизматлари катта.

ЮБИЛЕЙ ЛАЪЛИ

БУХАРЕСТ. Руминиянинг Тимишоара шаҳридаги электр ўлчов аппаратлари заводида 50.000 номерли сунъий лаъл ишлаб чиқарилди. Бу ерда саноат аҳамиятидаги сунъий қимматбаҳо тош тайёрлайдиган махсус цех ишга тушганидан бери ўтган беш йил ичида заводда шунча лаъл тайёрланди. Ясалган лаълдан электр ўлчов аппаратлари, ғоят аниқ приборлар, нозик механика ва электроника эҳтиёжлари учун катта-кичик миллион-миллион подшипниклар ясалди.

ЮКСАК МАЖБУРИЯТЛАР

БЕРЛИН. Берлин мебель комбинатининг меҳнаткашлари Германия Демократик Республикаси ташкил этилганлигининг 35 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада зиммаларига юксак мажбуриятлар олдилар. Улар шу беш йилликнинг биринчи йилида ўз маҳсулотларининг 17 процентдан сал кўпини сифат белгиси билан чиқарган бўлсалар, юбилей йилининг охирига бориб шу кўрсаткични 50 процент ва ундан ҳам оширишга қарор қилишди. Бундан ташқари шу давр ичида ишлаб чиқариладиган маҳсулот турини анча янгилаш мўлжалланади.

МОНГОЛИЯ КИЧКИНТОЙЛАРИ УЧУН

УЛАН-БАТОР. МХР болалар фондининг маблағлари ҳисобига Чойбалсан шаҳрида қурилган янги болалар комбинати Шарқий Аймоқ аҳолисига манзур бўлмоқда. Бу ерда тажрибали педагоглар ва медицина ходимлари ишламоқдалар. Ўйин заллари, спорт майдонлари болалар хизматида.

Партия ва ҳукумат ёш авлоднинг ўйғун камол топиши учун алоҳида эътибор бермоқда. МХРда мактабгача болалар муассасалари кенг тармоғи вужудга келтирилган. Таълим-тарбия системасининг моддий базаси йил сайин такомиллашиб бормоқда. (ТАСС).

АҚЛ-ИДРОК ДАЪВАТИ

Совет жамоатчилигининг вакиллари Европада ишонч, хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирлари ва қуролсизланишга бағишланган Стокгольм конференцияси қатнашчиларига мурожаат қилиб, уларни уруш хавфини камайтириш учун бутун куч-ғайратни сарфлашга даъват этдилар. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун кураш совет комитетининг 6 июнь куни Москвада бўлиб ўтган мажлисида ана шу мурожаат қабул қилинди.

Мажлис қатнашчилари СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси, СССР парламент группасининг раиси Л. Н. Толкуновни комитет раиси қилиб сайладилар.

(ТАСС).

АФҒОНИСТОН ОЛИМЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

КОБУЛ. (ТАСС). Афғонистон олимлари кейинги йилларда Кобул давлат музейи учун 85 мингтадан кўп экспонат топиб, уларни реставрация қилдилар. АХДП ҳамда АДР революцион ҳукуматининг сиёсатига мувофиқ мамлакатда санъат, шу жумладан ўтмиш авлодларнинг тарихий мероси халққа хизмат қилмоғи учун ҳамма ишлар қилинмоқда. Музейда қадимги замонлар, юнонлар истилоси ва форсигўй маданиятлар даври, ўрта асрнинг ажойиб ёдгорликлари қўйилган. Экспонатларнинг кўпи ноёб ҳисобланади. Давлат тарихий ва маданий бойликларни сақлаш мақсадида қонун қабул қилди.

СОВЕТ — ТУРКИЯ ПРОТОКОЛИ ИМЗОЛАНДИ

АНҚАРА. (ТАСС). Бу ерда Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилган Искандарун металлургия комбинатини янада кенгайтириш соҳасида ҳамкорлик қилиш масалаларига доир Совет-Туркия протоколи имзоланди. Протоколда жумладан, Яқин Шарқдаги ана шу энг катта металлургия корхонасини кенгайтиришнинг иккинчи навбати техникавий-иқтисодий асосларини ишлаб чиқиш ҳамда унинг лойиҳа қувватини йилига 4 миллион тонна пўлат ишлаб чиқаришга етказиш кўзда тутилади.

ҚАТТИҚ ҚОРАЛАНДИ

БОННН. (ТАСС). ГФР гражданларидан 40 мингга яқин киши, шу жумладан кўпгина таниқли парламент аъзолари, олимлар ва журналистлар канцлер Г. Колга юборилиадиган очиқ мактубга имзо чекдилар. Улар бу мактубда ЖАР ирқчи режими бош министри П. Ботанинг мамлакатга қиладиган визитини қатъиян қораладилар.

ТАРИХ САБОҒИ

ИККИНЧИ ФРОНТ ҲАҚИДА ҲАҚИҚАТ

Бундан қирқ йил муқаддам 1944 йил 6 июнда гитлерчиларга қарши коалициядаги СССРнинг иттифоқчилари Нормандияда десант туширишоперациясини амалга оширишга киришиб, шу тариқа Европада иккинчи фронт вужудга келишига асос солдилар. НАТОда қатнашувчи мамлакатларнинг ҳозирги АҚШ маъмурияти бошчилигидаги раҳбар доиралари шу санадан фойдаланиб, ташвиқотчилик кампанияси ўтказишга қарор бердилар. Бундан кузатилган мақсад Европани фашистлар зулмидан халос қилишда СССРнинг ҳал этувчи ролини бузиб кўрсатишдан, агрессив Шимолий Атлантика блокининг ҳарбий қудрати оширилишини, Ғарбий Европа Американинг ядро аслаҳахонасига айлантирилишини оқлашдан иборат.

АҚШнинг милитарист доиралари иккинчи жаҳон урушининг сабоқларини писанд қилмай, ўзининг гитлерчиларга қарши коалициядаги кечаги иттифоқчиси — Совет Иттифоқига қарши агрессия қилишга тайёргарлик ишларини авж олдириб юбордилар. Улар СССРдан ҳарбий устунликка эришиш мақсадида қуролланиш пойгасини жадаллаштирмоқдалар. Европага биринчи зарба ракеталарини жойлаштирмоқдалар, ГФРни Советларга қарши ҳарбий майдонга айлантирмоқдалар. Шу мамлакат территориясидан икки марта жаҳон уруши бошланганлиги маълум. Совет Иттифоқига ва унинг шавкатли Қуролли Кучларига нисбатан одамлар онгидаги чуқур хайрихоҳликни йўқ қилиб ташлаш учун коммунизмга қарши жазава, социализмга нисбатан адоват ва нафрат кайфияти кучайтирилмоқда.

Шу боисдан ҳам 1944 йилги воқеалар қандай содир бўлганини, фашизм устидан қозонилган ғалаба учун Совет — Германия фронтининг ва Европадаги иккинчи фронтнинг қандай роль ўйнаганини эсга олиш ҳозир муҳимдир.

Аввало шуни уқтириб ўтиш керакки, гарчи иккинчи фронтни очиш тўғрисида 1941 йил июлидан бошлаб музокаралар ўтказилган бўлса ҳам, иттифоқчилар Шимолий Францияга қўшин туширишга 1943 йилнинг охирларидагина амалий тайёргарлик кўра бошладилар. Ўша пайтгача улар бу масаланинг ҳал этилишини пайсалга солиб келдилар, уларнинг ҳарбий операциялари кўп жиҳатдан кутиб турувчилик ҳамда чекланганлик характерида бўлди ва уруш жараёнига ўзгартириш киритиш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлмади. Буюк Британия билан АҚШ иккинчи фронтни тезроқ очиш ўрнига урушинг чекка майдонларида, Шимолий Африкада, Сицилияда ўзларининг ҳарбий операцияларини ўтказиш билан машғул бўлдилар.

Бундай сиёсий йўлга Ғарбдаги иттифоқчиларнинг синфий позициялари асос бўлди. Улар урушнинг бутун оғирлиғини СССР зиммасига юклашга, дунёдаги биринчи социалистик давлатни жуда заифлаштириб, ҳолдан тойдиришга ва урушдан кейинги дунёни қандай қуриш хусусидаги ўз шартларини унга ўтказишга интилдилар. АҚШ ва Англия ҳукмрон доираларининг йўли Марказий ва Шарқий Европа мамлакатларида, Африкада, Яқин ва Ўрта Шарқда ҳамда Осиё мамлакатларида ўз ҳукмронлигини сақлаб қолишга интилган Англия ва Америка империалистларининг манфаатларини акс эттирар эди. Уларнинг СССРга нисбатан ўтказган сиёсатининг душманликдан иборат синфий характери ўзгармай қолди ва уруш тугаши биланоқ дарҳол янги куч билан намоён бўлди.

Совет Қуролли Кучлари қозонган порлоқ ғалабалар Англия — Америка ҳарбий-сиёсий раҳбарларини иккинчи фронтни вужудга келтириш билан тузукроқ шуғулланишга мажбур этган энг муҳим омил бўлди. 1943 йилнинг охири — 1944 йилнинг бошларида совет қўшинлари Болтиқ денгизидан Қора денгизгача 2,5 минг километр узунликдаги фронтда ҳужум операцияларини кучайтириб юбордилар. Душманнинг «Жануб», «А» ва «Шимол» армиялари гуруҳлари тор-мор қилинди. 1944 йил қиши ва баҳорининг тўрт ойидан сал кўпроқ вақт ичидагина Совет Армияси душманнинг 30 тадан кўпроқ дивизиясини бутунлай қириб ташлади ва 142 та дивизиясини тор-мор қилди. Душман 1 миллиондан ортиқ кишисидан, 20 мингдан кўпроқ тўп ва минометидан, 8400 танк ва штурм тўпидан, 5 мингтага яқин самолётини маҳрум бўлди.

СССР Қуролли Кучлари немис-фашист қўшинларини АҚШ ва Англиянинг ёрдамисиз мустақил равишда яккама-якка тор-мор қилишни тугаллашга ва Европа халқини нацизм зулмидан халос қилишга қодир эканлиги шу мамлакатларнинг ҳукмрон доираларига равшан бўлиб қолди. Айни шу пайтда иттифоқчилар иккинчи фронтни очишга шошилдилар. Совет Қуролли Кучларининг 1943 йилда ва 1944 йилнинг биринчи ярмида Вермахтга қарши қатъий кураши Англия — Америка қўшинларининг Европага бостириб кириши ва у ерда иккинчи фронт очиши учун қулай шароит яратди.

Иккинчи фронт очилгач, фашистлар Германиясининг аҳволи ёмонлашди. Иттифоқчи армияларнинг жанговар ҳаракатлари гитлерчиларга қарши коалиция халқларининг муштарак ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилди. Совет кишилари ўтган уруш йилларида фашизмга ва милитаризмга қарши курашда қатнашганларга офарин айтадилар.

Оккупация қилиб олинган мамлакатларда ва фашизм блоки давлатларида авж олиб кетган халқларнинг фашизмга қарши озодлик кураши агрессорларга қарши курашда катта роль ўйнади. Фашистлар агрессиясининг дастлабки кунларидан бошлаб Югославия халқлари қуролли кураш йўлига ўтдилар. Польша ва Чехословакия халқлари гитлерчи оккупациячиларга қарши матонатли равишда курашдилар. Грек ва албан ватанпарварлари фашизмга қарши мардона жанг қилдилар. Франция, Бельгияда ҳамда Ғарбий ва Шимолий Европанинг бошқа мамлакатларида жангчилар сабот билан қаршилик уруши олиб бордилар. 1943 йилнинг кузидан бошлаб Италиянинг ватанпарвар кучлари курашни кенг миқёсда авж олдирдилар. 1942 йилдан Болгариядаги партизанлар ҳаракати бошланди. Совет Армиясининг ғалабалари туфайли вужудга келган қулай шароитларда 1944 йилда Руминия ва Болгарияда халқ қуролли қўзғолонлари ғалаба қозонди, натижада бу мамлакатлар фашистлар Германиясига қарши урушга қўшилдилар. 1944 йилнинг охирида Венгрия Германияга уруш эълон қилди.

Шу билан бирга ғарбий иттифоқчилар Францияга қўшин туширганидан кейин ҳам Совет — Германия фронти биринчи, асосий ва ҳал қилувчи фронт бўлиб қолаверди. Бу фронт бутун иккинчи жаҳон уруши давомида шундай бўлди. Фашистлар Германиясининг қисмати совет қўшинлари қақшатғич зарбаларининг қудрати ва ўткирлиги билан ҳал этилди. Буни баъзи буржуа олимлари ҳам тан олишга мажбур бўлдилар. Жумладан, Ғарбий германиялик тарихчи К. Рикер бундай деб ёзди: «Ғарбдаги иттифоқчилар 1944 йил ёзида ҳал қилувчи ҳужум бошлаган пайтда ...иккинчи жаҳон урушининг якуни Германиянинг Россиядаги мағлубияти билан амалда ҳал қилиб қўйилган эди...»

Совет — Германия фронтида душман ўзи талафот берган солдат ва офицерларнинг тўртдан уч қисмидан маҳрум бўлди, унинг ҳарбий техникаси асосий қисми шу фронтда яксон қилинди. Айни Совет Иттифоқи фашист агрессорларнинг жаҳон ҳукмронлигига эришиш йўлини тўсди, экспансиянинг бошқа мамлакатлар ва қитъаларга ёйилишини тўхтатиб қолди, Ғарбдаги бironта мамлакат бунинг уддасидан чиқа олмаган эди.

Фашистлар блокининг ҳарбий қудрати мажақлаб ташланганлиги СССРнинг ғалабага ҳал қилувчи ҳисса қўшганлигидан яққол далолат берувчи кўрсаткичдир. Фашизмга қарши муросасиз курашда совет ижтимоий ва давлат тузуми ўзининг ҳаётийлигини ва енгилмас кучқудратини, ўзининг капиталистик тузумдан устунлигини тасдиқлади. Империализмнинг социализм билан тарихий бахсни ўз фойдасига ҳарбий куч ёрдамида ҳал этиш учун қилган ҳар қандай уринишлари мағлубиятга махкум этилган бўлиб, мутлақо асоссиз уринишлардир.

Генерал-лейтенант П. ЖИЛИН,
СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси.
(ТАСС).

ЯДРО УРУШИ ХАВФИ ДАФ ҚИЛИНСИН

Совет Иттифоқи, Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа мамлакатлар АҚШ билан НАТОнинг урушқоқлик йўлига Европа ва дунёдаги вазиятни соғломлаштириш мақсадини кўзловчи ва инсониятни ядро уруши хавфидан халос қилиш ниятида бир битимга эришиш учун амалий негиз яратувчи конкрет тинчлик ташаббусларининг кенг программасини қарама-қарши қўймоқда. Совет — Руминия музокаралари хусусида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко ва РКП Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску сўзлаган нутқлар хусусида халқаро миқёсда билдирилган фикр ва мулоҳазаларнинг асосий мазмуни мана шундан иборат.

Н. Чаушескунинг СССРга қилган амалий визити, К. У. Черненко ва Н. Чаушеску ўртоқларнинг нутқлари РСР оммавий ахборот воситаларининг диққат марказида турибди. Руминиянинг марказий газеталари нутқларнинг тўла текстларини эълон қилди. Музокаралар чоғида, деб уқтиради «Скинтейя» газетаси, РКП билан КПСС ўртасидаги, Руминия билан СССР ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш ва чуқурлаштиришнинг асосий йўналишлари муҳокама қилинди. Шу муносабат билан дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1970 йил 7 июль шартномасининг ҳамда 1976 йил 24 ноябрь Руминия—Совет қўшма баёнотининг аҳамияти уқтириб ўтилди. Ўзаро манфаатли ҳар томонлама иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни кенгайтириш, унинг форма ва методларини такомиллаштириш соҳасида бундан буён ҳам тинимсиз кучғайрат сарфлашга азму қарор берилганлиги изҳор этилди.

Москвада, деб ёзади Болгарияда чиқадиган **«Работническо дело»** газетаси, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш, қардош давлатларнинг мудофаа иттифоқи — Варшава Шартномаси ташкилотини кучайтириш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди. Бу ташкилот тинчлик манфаатларига пухта равишда хизмат қилиб келмоқда. Қарийб ўттиз йилдан бери бу ташкилот социалистик мамлакатлар халқларининг тарихий ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётганини, дунёдаги воқеаларнинг ривожига хайрли таъсир ўтказаётганини турмушнинг ўзи яққол кўрсатиб турибди. К. У. Черненко таъкидлаганидек, социалистик мамлакатлар ўзларининг тинч бунёдкорлик режаларини мураккаб, кескин халқаро вазиятда амалга оширишларига тўғри келмоқда. Бундай вазият учун жаҳонга ҳукмрон бўлиш максадини ўз олдига қўйган АҚШнинг ҳукмрон доиралари айбдордир. Мана шундай шароитда Совет Иттифоқи ўз иттифоқчилари билан бирга зарур жавоб чораларини кўришга мажбур бўлмоқда.

Американинг ҳар бир янги ракетаси Европада пайдо бўлиши билан ядро уруши хавфи ҳамма учун ортиб бораётганини К. У. Черненко таъкидлаб айтди, деб уқтиради Чехословакияда чиқадиган **«Руде право»** газетаси. Қуролланиш пойгасини қучайтириш — Совет Иттифоқи таклаб олган йўл эмас. Кеча бўлганидек, бугун ҳам Советлар мамлакати ҳарбий қарама-қаршилик даражасини пасайтиришга интилишнинг қатъий тарафдоридир.

(ТАСС).

ЭРОН-ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД. (ТАСС). Эрон — Ироқ фронтининг бир қанча участкаларида жанговар ҳаракатлар давом этмоқда. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг хабар қилишича, кейинги кунларда шимолий участкада, шунингдек Басрадан шарқда, «Дажла дарёсидан шарқдаги» оператив зонада ва Майсан секторида душманнинг ҳужумлари қайтарилди. Ироқ тўпларининг ўти билан эроннларнинг жанговар позициялари, ўқ-дори омборлари, транспорт воситалари яксон қилинди.

НИКОСИЯ. (ТАСС). Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги Ироқ ҳарбий ҳаво кучлари самолётларининг Эрондаги Базе шаҳрига ҳужум қилганини хабар берди. Бу ҳужум натижасида 600 дан кўпроқ киши ўлди ва жароҳатланди.

Эрон қуролли кучлари бирлашган штабининг навбатдаги ҳарбий ахборотида уқтирилишича, илгари Бане шаҳрини ироқликлар 17 марта бомбардимон қилиб, ўққа тутган эдилар. Эрон қўмондонлиги Басра, Ханакин, Киркук ва Ироқдаги бошқа шаҳарларнинг аҳолисига мурожаат этиб, уларни Эрон армиясининг ҳаракатларидан азият чекмаслик учун ўз шаҳарларидан кўчиб кетишга чақирди.

ҚУВАЙТ. (ТАСС). Ар-Риёд радиосининг мудофаа ва авиация министрлиги вакили берган маълумотга асосланиб хабар қилишича, Саудия ҳарбий-ҳаво кучлари Саудия Арабистони соҳилига қараб учиб келаётган ва ҳеч қандай белги қўйилмаган самолётни мамлакатнинг территориал сувлари тепасида уриб туширди.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Эй-Би-Си телекомпаниясининг хабар қилишича, Саудия қирувчи самолётлари Форс кўрфази тепасида Эроннинг иккита «Ф—4 Фантом» қирувчи бомбардимончи самолётини уриб туширди. Телекомпаниянинг уқтиришича, Американинг шу районда соқчилик қилиб юрган АВАКС радиолокацион разведка ва олисни кўриш самолёти ёрдамида Саудиянинг қирувчи самолётларига Эроннинг самолётлари кўрсатиб берилди.

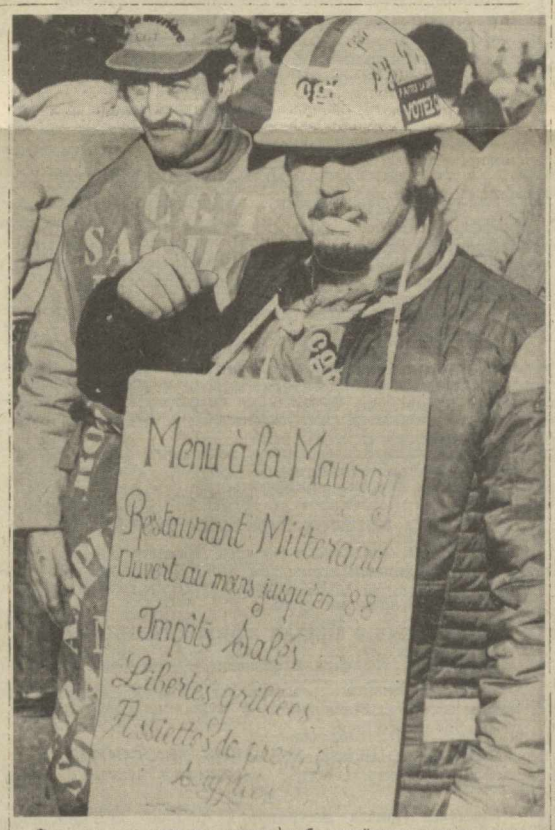

Француз меҳнаткашлари мамлакат кўмир саноатидаги оммавий ишдан бўшатишларга қарши курашни давом эттирмоқдалар. Чунки корхона эгаларининг кам фойда берувчи шахталарни ёпишга қаратилган сиёсати туфайли кўплаб шахтёрлар ишсиз қолмоқдалар. Суратда: Франциянинг шарқидаги Мец шаҳрида ўтган шахтёрлар норозилик намойишининг қатнашчиларидан бири.

АП—ТАСС телефотоси.

ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ПАРИЖ, 7 июнь. (ТАСС). Бу ерда Франция—Совет савдо палатасининг 18-бош ассамблеяси бўлиб ўтди. Бундан 17 йил муқаддам ташкил этилган мазкур савдо палатаси Франция фирмаларининг совет ташкилотлари ва корхоналари билан савдо-сотиқ алоқаларини ривожлантиришга кўмаклашиш лозим.

Ассамблея ишида Совет Иттифоқи билан самарали ҳамкорликни чуқурлаштиришдан манфаатдор бўлган Франциядаги машҳур компанияларнинг раҳбарлари иштирок этдилар. Учрашув қатнашчилари савдо палатасининг фаолияти, Совет — Франция иқтисодий муносабатларини ривожлантириш билан боғлиқ кенг кўламдаги масалаларни кўриб чиқдилар.

БОСҚИНЧИЛАР ТАЛАФОТ БЕРМОҚДАЛАР

БАЙРУТ, 7 июнь. (ТАСС). Ливан ватанпарварлари Исроил босқинчиларига қарши икки марта муваффақиятли операция ўтказдилар. Байрут радиосининг хабарига кўра, улар Маърака қишлоғининг яқинида босқинчиларнинг ҳарбий соқчилари юрадиган йўлда зўр қувватли зарядни портлатганлар. Заҳрани районида бир группа ватанпарварлар Исроилнинг автомобиллар карвонини граната-мёт ва автомат қуролдан ўққа тутдилар. Шу операциялар натижасида босқинчилар анча аскар ва техникасидан маҳрум бўлди.

ЖУРНАЛХОНЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Республика «Билимлар уйи»да «Международная жизнь» журнали кўп сонли ўқувчиларининг конференцияси бўлиб ўтди. СССР ташқи сиёсати бўлими мудирининг ўринбосари, РСФСР да ҳизмат кўрсатган маданият ходими Ю. Г. Лосев, журнал консультанти, тарих фанлари кандидати В. В. Петрусенко конференцияда журнал ижодий коллективининг ишлари тўғрисида, КПСС ва Совет ҳукуматининг тинчлик ташаббуслари, ҳозирги халқаро аҳвол ва жаҳон сиёсатининг энг муҳим проблемалари ҳақида йиғилганларга гапириб бердилар. Москвалик халқаро журналистлар шунингдек, учрашув қатнашчиларининг кўпгина саволларига жавоб бердилар.

Т. СОЛИЕВ.

ЧССРДАН ЧИҚИБ КЕТИШ ТАКЛИФ ЭТИЛДИ

ПРАГА, (ТАСС). ЧТК агентлигининг хабар беришича, Буюк Британиянинг ЧССРдаги элчихонаси ходимлари Десмонд Лодер билан Эдвард Браунга ЧССР территориясидан чиқиб кетиш таклиф этилди. Чунки улар элчихонадаги вазифаларига номувофиқ ишлар билан шуғулланганлар.

ЧССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. Йоганес Буюк Британия элчисига шуни маълум қилди. У таъкидлаб айтдики, Англия элчихонаси ходимларининг бундай фаолияти икки мамлакат ўртасида ишонч ва ҳамжиҳатлик вазиятини вужудга келтиришга ёрдам бермайди ва тинч ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги куч-ғайратларга хилофдир.

ТИНЧЛИК ТАРАФДОРЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

МАДРИД. (ТАСС). Испания пойтахтида Испания ва Португалия тинчлик тарафдорларининг учрашуви бўлиб ўтди. Бу учрашувда «Ядро қуролидан ҳоли бўлган Пиреней ярим ороли учун» шиори остида конференция тайёрлаш масаласи муҳокама қилинди. Бу конференцияни 13-14 октябрь кунлари Лиссабонда ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Конференцияни чақиришдан мақсад— Пиреней ярим оролида ядро қуролини жойлаштиришни, ташишни ва сақлашни тақиқловчи икки томонлама шартнома тузиш тўғрисида иккала мамлакат ҳукуматининг тавсияларини ишлаб чиқишдан иборат.

Пиреней ярим оролида урушга қарши ҳаракат кун сайин кучайиб бормоқда. Испанияда бўлиб ўтган «Тинчлик ва қуролсизланиш учун» баҳорги кампания тинчлик тарафдорларининг катта намойишига айланди.

Бу намойишда ярим миллиондан кўпроқ киши қатнашди. Намойишчилар Испаниянинг Шимолий Атлантика шартномасига мансублиги ҳақидаги масала юзасидан имкони борича тезроқ умуммиллий референдум ўтказиш, ҳарбий ҳаражатларни қисқартириш ва кескинликни юмшатишга ҳамда қуролсизлашишга эришишга қаратилган сиёсатни ўтказиш ҳақидаги талаб баён этилган арзномани ҳукуматга топширдилар.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ФЕРМЕРЛАРНИНГ ШУРИ

Кейинги йилларда Канадада фермерларнинг турмуши узоқ давом этиб келаётган чуқур танглик натижасида ғоятда аянчли бўлиб қолди. Статистика бюросининг маълумотларига кўра, фермерларнинг даромади ўтган йилнинг ўзида 1982 йилга нисбатан 24 процент қисқариб кетди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини реализация қилиш туфайли тушаётган маблағлар йилдан йилга кўпроқ қисқариб бормоқда. Натижада ўтган йилнинг ўзида 488 та фермер хўжалиги синди. Бундан аввалги йилда эса 410 хўжалик синган эди. Фермерлар - 1984 йилга катта умид боғлаган эдилар. Лекин йилнинг дастлабки ойларидаёқ уларнинг умидлари пучга чиқди. Уч ой мобайнида яна 170 та фермер хўжалиги барбод бўлди.

АҲОЛИ ҚАШШОҚЛАШМОҚДА

Бразилиядан олинган хабарларга кўра, халқ оммасининг турмуш даражаси ҳамон пасайиб бормоқда. Мамлакатда давом этаётган оғир иқтисодий танглик натижасида аҳоли тобора қашшоқлашиб бормоқда. Расмий маълумотларга кўра, мамлакатда 1980 йилдан 1984 йилгача жон бошига олинадиган даромад деярли 11 процент қисқарди. Мутахассисларнинг фикрича, бу йил ҳам меҳнаткашларнинг турмуш даражаси яна 2,7 процент қисқаради.

ЖАМОАТЧИЛИК ТАШВИШДА

Японияда атроф-муҳитнинг ифлосланиши тобора авжига чиқмоқда. Атмосфера, тупроқ, дарё, кўл ва Япония оролини қуршаган денгизлар саноат чиқиндилари ва оқиндилари билан булғаниши кучайиб бораётганлиги бутун мамлакат жамоатчилигини ташвишга солмоқда. Атроф-муҳит булғаниши натижасида кўпдан-кўп аҳоли ўз саломатлигини йўқотмоқда. Монополияларнинг назоратсиз фаолияти натижасида атроф-муҳитнинг булғаниши келиб чиққан касалликлардан ҳозир 90 мингга яқин киши жафо чекмоқда. Монополиялар мўмай фойда орқасидан қувиб, меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш манфаатларини назар-писанд этмаяпти.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ПРАГА. Бу ерда ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Густав Гусак ҳамда расмий дўстлик визити билан ЧССРга келган КХДР партия-давлат делегациясига бошчилик қилаётган Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, КХДР президенти Ким Ир Сен ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокаралар чоғида Чехословакия—Корея муносабатларини ривожлантиришнинг актуал масалалари юзасидан фикрлашиб олинди.**

● **ХЕЛЬСИНКИ. Расмий визит билан бу ерга келган Греция бош министри А. Папандреу Европа қитъасида ядро қуролидан ҳоли бўлган зоналарни вужудга келтиришга кўмаклашиш, ядровий қуролланиш пойгасини янада авж олдиришга тўсқинлик қилиш, ядро аслаҳахоналарини кўпайтирмаслик ва мавжуд аслаҳахоналарни камайтиришга дарҳол киришиш лозимлигини айтди. Финляндия билан Скандинавия ярим оролидаги мамлакатлар, шунингдек, Греция билан Болқон ярим оролидаги давлатлар Европада ядро қуролидан ҳоли зоналарни вужудга келтириш борасида фаол куч-ғайрат сарфламоқдалар. А. Папандреу «Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун курашмоқдалар» ҳаракати IV халқаро конгрессини очиш вақтида нутқ сўзлаб, шундай зоналарни вужудга келтириш тўла ва батамом ядровий қуролсизланиш йўлида қўйилган қадам, деб таъкидлади.**

● **ДАМАШҚ. Сурия Араб Республикасининг Министрлар Кенгаши Совет Иттифоқи билан САР ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш юзасидан яқинда Москвада ўтказилган Совет—Сурия муносабатларига юксак баҳо берди. САР ҳукуматининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида бу музокаралар иккала дўст давлат ўртасидаги муносабатларни чуқурлаштириш ва кенгайтиришга кўмаклашди, деб таъкидланди.**

● **МАПУТУ. Мозамбик қуролли кучлари Мапуту вилоятининг Магуде районидаги «Мозамбик миллий қаршилик кўрсатиш» деб аталган қуролли шайкаларнинг базасини тор-мор қилдилар. Операция вақтида бандитлардан 37 киши ўлдирилди, кўп миқдорда қурол-яроғ, ўқ-дори, ҳар хил ҳарбий аслаҳа-анжом ўлжа қилиб олинди. (ТАСС).**

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги

1984—1985 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎРТА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

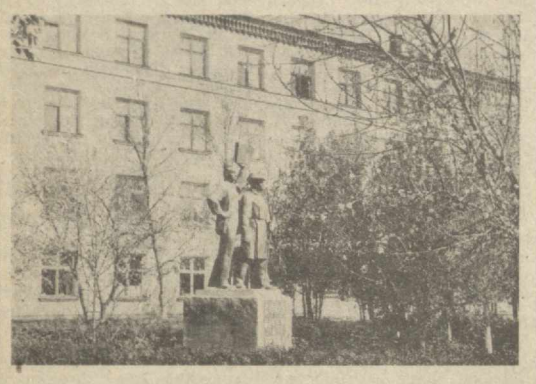

Академик Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институти қошидаги

Р. МУСАМУҲАМЕДОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(702015, Тошкент область, Тошкент район, Кенсой посёлкаси).

Кундузги ўқишга: мева — сабзавотчилик, ўрмон хўжалиги, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, сабзавот ва меваларни сақлаш ва қайта ишлаш.

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(703043, Тошкент область, Калинин район, Назарбек қишлоқ совети)

Кундузги ўқишга: агрономия, ер тузиш, ўсимликларни ҳимоя қилиш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

ТОШКЕНТ ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(700012, Тошкент шаҳри, 12-алоқа бўлими, Сергели — 3,49-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ТОШКЕНТ ПАРРАНДАЧИЛИК СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(702166, Тошкент область, Оржоникидзе райони, «Птичник» алоқа бўлими)

Кундузги ўқишга: паррандачилик, ветеринария, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш.

ТОШКЕНТ ПАХТАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(702133, Тошкент область, Оржоникидзе райони, «Оқ қовоқ» посёлкаси)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи, агрохимия.

РЕСПУБЛИКА СИРТҚИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(700128, Тошкент шаҳри, Парашютная кўчаси, 17 — уй)

Агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

БЎКА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(702800, Тошкент области, Бўка шаҳри, А. Икромов кўчаси, 39 — уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

«ЧИНОЗ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(702850, Тошкент область, Чиноз райони, Олмазор посёлкаси, Ленин кўчаси, 36 — уй)

Кундузги ўқишга: зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехник-ташкилотчи.

СИРДАРЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(708412, Сирдарё область, «Малик» совхози)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, техник-механик.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

«БОЕВУТ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(708230, Сирдарё область, Боёвут райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

«ФАРҒОНА» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(708322, Сирдарё область, Оқолтин райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

ЖИЗЗАХ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(708017, Жиззах шаҳри, Навоий номли колхоз)

Кундузги ўқишга: зоотехния, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

АБАЙ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(708708, Жиззах область, Гагарин шаҳри).

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(704620, Жиззах область, Ғаллаорол шаҳри).

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ҒАЛЛАОРОЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(704620, Жиззах области, Ғаллаорол шаҳри)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

БЕШАРИҚ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(713120, Фарғона область, Киров райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ФАРҒОНА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(713740, Фарғона область, Ёзёвон қишлоғи)

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

АНДИЖОН ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(710000, Андижон шаҳри, Дружба кўчаси, 21-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

«САВАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(711300, Андижон область, Қўрғонтепа райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

АНДИЖОН ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(711020, Андижон область, Марҳамат шаҳри)

Кундузги ўқишга: зоотехния, ветеринария, паррандачилик.

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(711043, Андижон область, Шаҳрихон шаҳри, Комаров кўчаси, 2—уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, техник—механик.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(718000, Наманган шаҳри, Ленин проспекти, 162—уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришда бухгалтерия ҳисоботи, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи, зоотехник ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехния, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришда бухгалтерия ҳисоботи.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(717000, Наманган область, Поп райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришда бухгалтерия ҳисоботи.

НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(717121, Наманган область, Тўрақўрғон шаҳри).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

НАМАНГАН МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(717310, Наманган область, Янгиқўрғон)

Кундузги ўқишга: мева—сабзавотчилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, сабзавотчилик.

В. Н. ҚОДИРОВ НОМЛИ САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(704401, Самарқанд область, Дагбит посёлкаси)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, товаршунослик ва моддий-техника таъминоти.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, товаршунослик ва моддий техника таъминоти.

К. А. ТИМИРЯЗЕВ НОМЛИ САМАРҚАНД ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(703902, Самарқанд шаҳри, Хишрау посёлкаси)

Кундузги ўқишга: зоотехния, ветеринария, асаларичилик; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехник—ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: зоотехния.

И. В. МИЧУРИН НОМЛИ САМАРҚАНД МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(704448, Самарқанд область, Сельский райони, Миранкул посёлкаси)

Кундузги ўқишга: агрономия, мева—сабзавотчилик, сабзавот ва меваларни сақлаш ва қайта ишлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном—ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, мева—сабзавотчилик, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

КАТТАҚЎРҒОН СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(704200, Каттақўрғон шаҳри, К. Маркс кўчаси, 116—уй)

Кундузги ўқишга: зоотехния, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш.

БУХОРО ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(705007, Бухоро шаҳри, Газли шоссеси, 32-уй).

Кундузги ўқишга: агрономия, ипакчилик, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехник—ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

«РОМИТАН» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(706402, Бухоро область, Ромитан районидаги «Ромитан» совхози).

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ҚАРШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(730019, Қарши шаҳри, Хонобод шоссеси, 19—уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

ҚАМАШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(731438, Қашқадарё область, Қамаши район)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

У. ЮСУПОВ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(731408, Қашқадарё область, Нишон районы)

Кундузги ўқишга: ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ТЕРМИЗ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(732008, Термиз шаҳри, Оржоникидзе кўчаси, 41-уй)

Кундузги ўқишга: ветеринария, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

ГАГАРИН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(733115, Сурхондарё область, Гагарин райони, «Комсомолобод» посёлкаси)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, автомобилларга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

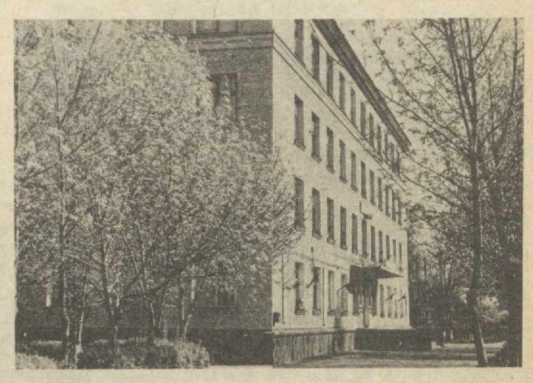

М. УМРЗОҚОВ НОМЛИ ҚЎҚОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(713019, Қўқон шаҳри, Ленин кўчаси, 28—«а» уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, техник-механик.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш.

«ҲАЗОРБОҒ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(733514, Сурхондарё область, Денов райони).

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(733111, Сурхондарё область, Ленин йўли райони).

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ХИВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(741413, Хива шаҳри, Тозабоғ кўчаси, 2-уй).

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ, хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи— колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехник ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

НУКУС ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(742009, Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри)

Кундузги ўқишга: агрономия, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

К. АУЭЗОВ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(743301, Қорақалпоғистон АССР, Чимбой шаҳри)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

«ШУМАНАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(743130, Қорақалпоғистон АССР, Шуманай посёлкаси, Интернациональная кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

И. Р. ҚУРБОНОВ НОМЛИ ТЎРТКЎЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(743700, Қорақалпоғистон АССР, Тўртқўл шаҳри, Беруний кўчаси, 28-уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоботи.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(743818, Қорақалпоғистон АССР, Элликқалъа райони)

Кундузги ўқишга: зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ўрта махсус қишлоқ хўжалик ўқув юртларининг кундузги бўлимига 30 ёшгача, сиртқи бўлимига эса ёшидан қатъи назар, саккизинчи синф ҳажмида ёки ўрта маълумотга эга бўлган ҳамда кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўрта қишлоқ хўжалик ўқув юртларининг кундузги бўлимларига ариза лар 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлардан 31 июлгача, ўрта маълумотга эга бўлганлардан эса 14 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Сиртқи бўлимларга:

Аризалар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришда бухгалтерия ҳисоботи, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, товаршунослик ва автомобилларга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш бўлимларига 14 августгача қабул қилиниб, кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади. Бошқа ҳамма мутахассисликларга 2 октябрдан 30 ноябргача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари эса 1 ноябрдан 15 декабргача ўтказилади.

Ариза ўрта махсус ўқув юртининг директори номига ёзилиб, унда танланган мутахассислик кўрсатилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: саккизинчи синф ёки тўлиқ ўрта мактабни битирганлиги тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, соғлиғи тўғрисидаги медицина справкаси (286-форма), 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат.

Корхона, қурилиш, колхоз, совхоз ва бошқа ташкилотлардан ўқишга юборилганлар учун ягона форма бўйича расмийлаштирилган йўлланма, сиртқи бўлимга кирувчилар ва иш стажига эга бўлганлар меҳнат дафтарчасидан кўчирма топширадилар.

Ўқув юртларига кирувчилар паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги ҳужжатни шахсан кўрсатадилар.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки); 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — экономика, қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (ёзма), математикадан (оғзаки); товаршунослик, қишлоқ ва ўрмон хўжалиги мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (ёзма), химиядан (оғзаки) кириш имтиҳонларини топширадилар.

Саккиз йиллик мактабни «Фахрий ёрлиқ» билан, ўрта мактабни олтин ёки кумуш медаль билан тугатганлар, СССР Қуролли Кучлари, СССР Давлат хавфсизлиги комитети қўшинларида ва органларида хизмат қилиб, ҳарбий хизматдан запасга бўшатилган (икки йил мобайнида) офицерлар, прапоршчиклар ва мичманлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўрта махсус ўқув юртларига корхона, қурилиш, колхоз, совхоз ва бошқа ташкилотларининг йўлланмалари билан келган, икки йилдан кам бўлмаган иш стажига, ҳарбий қисмдан тавсияномага эга бўлганлар, боқувчиси бўлмаганлар конкурссиз қабул қилинадилар.

Саккизинчи синфни битирганлар учун кундузги ўқиш муддати — ветеринария, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлаш, паррандачилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, агрохимия, ўрмончилик, ер тузиш, ипакчилик ва мева-сабзавотчилик мутахассисликлари бўйича 3 йилу 6 ой, агрономия, зоотехния мутахассисликлари бўйича эса 3 йилу 7 ой, бухгалтерия, планлаштириш, товаршунослик, асаларичилик бўйича 2 йилу 10 ой, чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимларида 3 йилу 10 ой.

Ўрта мактабни тугатганлар учун эса ўқиш муддати — агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлаш, паррандачилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, агрохимия, ўрмончилик, ер тузиш, ипакчилик, мева-сабзавотчилик, сабзавотчилик мутахассисликлари бўйича 2 йилу 6 ой, бухгалтерия, планлаштириш, товаршунослик, асаларичилик бўлимларида 1 йилу 10 ой, қишлоқ хўжалиги, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимларида эса 2 йилу 8 ой.

Сиртқи бўлимда ўқиш муддати — саккизинчи синф маълумотига эга бўлганлар учун агрономия, зоотехния мутахассисликлари бўйича 4 йилу 6 ой, бухгалтерия бўлимида 3 йилу 9 ой, техник-механик мутахассислиги бўйича 4 йилу 10 ой ва асаларичилик мутахассислиги бўйича эса 3 йилу 10 ой.

Ўрта маълумотга эга бўлганлар учун агрономия, зоотехния мутахассисликлари бўйича 2 йилу 6 ой, бухгалтерия, асаларичилик мутахассисликлари бўйича 1 йилу 10 ой ва техник-механик мутахассислиги бўйича 2 йилу 11 ой.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимига Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва область қишлоқ хўжалиги бошқармалари томонидан йўлланма билан юборилган бўлим, участка бошлиқлари, бригадирлар ҳамда ишлаб чиқариш бригадаларининг бригадир ёрдамчилари, ферма мудирлари, механизациялаштирилган отряд ларининг бошлиқлари, звено бошлиқлари ва механизаторлар, чорвадорлар ва ўсимликшунослар орасида колхоз ва совхозлардаги ўрта маълумотли малакали ишчилар (35 ёшдан катта бўлмаган) шу лавозимларда камида 3 йиллик иш тажрибасига эга бўлган ва кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — саккизинчи синфни битирганлар учун 3 йил, ўрта маълумотлилар учун 2 йил.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимларига колхоз ва совхозларининг йўлланмалари билан келган кишилар учун ўқиш даврида уларнинг иш жойидаги маоши сақланиб қолинади ва ҳар ойда 100 сўмдан ошмаган миқдорда (стипендия қўшиб ҳисобланганда) ҳақ тўланади.

Р. 14054. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 130. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12